

Sygn. akt IV CNP 41/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie ze skargi J.K. i E.K.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia
Sądu Okręgowego w S.

z dnia 15 lipca 2015 r., sygn. akt IV Ca [...]

oraz postanowienia Sądu Rejonowego w C.

z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt I Ns [...]

w sprawie z wniosku J.K.

przy uczestnictwie E.K. i Gminy R.

o stwierdzenie zasiedzenia,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 stycznia 2018 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2015 r. Sąd Okręgowy w S. w sprawie z wniosku J.K. z udziałem E.K. i Gminy R. o zasiedzenie, orzekając na skutek apelacji wnioskodawcy i uczestniczki postępowania Gminy R., zmienił zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego w C. z dnia 5 listopada 2014 r. w ten sposób, że oddalił wniosek i orzekł o kosztach postępowania.

Wnioskodawca J.K. i uczestniczka E.K. wnieśli skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem tego orzeczenia. Podnieśli, że z uwagi na wartość przedmiotu sporu (35.000 zł), nie było możliwe wniesienie skargi kasacyjnej od zapadłego rozstrzygnięcia. Domagali się także stwierdzenia niezgodności z prawem, prawomocnego ich zdaniem, postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 5 listopada 2014 r. w zakresie w jakim Sąd ten stwierdził zasiedzenie zgodnie z wariantem trzecim opinii biegłego, zamiast to uczynić zgodnie z wariantem pierwszym opinii biegłego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W świetle art. 519² § 1 k.p.c. dopuszczalność skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w postępowaniu nieprocesowym warunkowa jest m.in. tym, że jego zmiana lub uchylenie w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c. od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie - w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego - przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w sprawie o zasiedzenie, należącej do spraw z zakresu prawa rzeczowego, w której skarga kasacyjna jest dopuszczalna bez względu na wartość przedmiotu zaskarżenia. Skarżący nie skorzystali z możliwości wywiedzenia skargi kasacyjnej od niekorzystnego dla nich orzeczenia Sądu drugiej instancji, błędnie zakładając, że jej wniesienie jest uzależnione od wartości przedmiotu zaskarżenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że nie zaskarżenie przez stronę orzeczenia

sądu drugiej instancji przysługującą jej skargą kasacyjną, w którym mogła zakwestionować trafność i legalność orzeczenia, a tym samym - ewentualnie - doprowadzić do jego zmiany lub uchylecia, skutkuje niedopuszczalnością skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 grudnia 2006r., III CNP 62/06, I C 2007, nr 12, s.50, z dnia 5 lutego 2007 r., I BU 12/06, OSNP 2008, nr 5-6, poz. 82, i z dnia 23 stycznia 2008 r., V CNP 187/07, OSNC - ZD 2008, nr D, poz. 107).

Możliwość domagania się stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, mimo nie skorzystania przez stronę z przysługujących jej środków prawnych, jest możliwe jedynie w wyjątkowych wypadkach o których mowa w art. 519² § 2 k.p.c., do których skarżący się nie odwoływali (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.).

Jeżeli zamiarem skarżących było objęcie zaskarżeniem oddalenia ich apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego w C., to w tym zakresie skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem jest niedopuszczalna z braku substratu zaskarżenia (orzeczenie nieistniejące). Niezależnie od powyższego, również w tym zakresie, skarżący nie skorzystali z przysługujących im środków prawnych nie składając wniosku o uzupełnienie postanowienia Sądu Okręgowego, który nie zawarł w sentencji orzeczenia rozstrzygnięcia o wniesionej przez nich apelacji (art. 351 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i 13 § 2 k.p.c.).

Postanowienie Sądu Rejonowego w C. z dnia 5 listopada 2014 r. (I Ns [...]) nie mogło być objęte skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem, nie stanowi bowiem prawomocnego postanowienia co do istoty sprawy kończącego postępowanie w sprawie, skoro w postępowaniu apelacyjnym zostało zastąpione reformatoryjnym orzeczeniem Sądu Okręgowego, oddalającym wniosek o stwierdzenie zasiedzenia (art. 519² § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów orzeczono jak w sentencji (art. 424⁸ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

jw